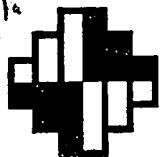

KT KANSANTALouden TILINPITO

1. Kansantulotilaston ennakkotietoja. 16 s.
2. Kansantulotilaston ennakkotietoja. 15 s.
3. Suomen maksutase vv. 1972-1973. 4 s.
4. Kansantalouden tilinpito 1964-1974/I-II. 105 s.
5. Kansantulotilaston ennakkotietoja. 15 s.

tilastotiedotus statistisk rapport

Tilastokeskus
Statistikcentralen

1974

Tiedustelut - Förfrågningar

Päiväys - Datum

N:o - Nr

Leena Glad 645 121/375

11.4.1974

KT 1974:1

Esko Sydänmäki 645 121/388

KANSANTULOTILASTON ENNAKKOTIETOJA

Taloudellinen kasvu hieman hidastumassa

Tuotannon määrä kasvoi viime vuonna runsaat 5 prosenttia, kun vastaava kasvu vuonna 1972 oli 7 prosenttia.

Viime vuoden viimeisen neljänneksen määrällinen kasvu oli vajaat 6 prosenttia ja vuoden 1974 I neljänneksen kasvu jonkin verran yli 4 ½ prosentin. Kuluvan vuoden alun kasvuprosentti oli puolitoista prosenttiyksikköä alempi kuin kasvu vuonna 1973 vastaavaan aikaan.

Vientihinnat kasvoivat viime vuoden loppupuolella niin, että niiden keskimääräinen nousu vuonna 1973 oli 16 ½ prosenttia. Tuontihinnat nousivat vähemmän eli 12 prosenttia. Toisaalta kuitenkin tavaratuonnin määrällinen kasvu oli viime vuonna 13 prosenttia ja tavaraviennin vain 4 prosenttia. Vaihtotaseen vaje oli viime vuonna yli 1 600 milj mk, kun se vuonna 1972 oli 480 milj. mk.

Investointien määrällinen kasvu oli vuonna 1973 vajaat 4 ½ prosenttia yksityisten investointien kasvun oltua yli 6 prosenttia. Sen sijaan julkiset investoinnit supistuivat määrällisesti lähes 4 ½ prosenttia - maa- ja vesirakennustoiminnassa jopa 8 prosenttia.

Maa- ja vesirakennustoiminnan sekä maa- ja metsätalouden piirissä tehty työpanos aleni vuonna 1973, ja kansantalouden kokonaistyöllisyyskin kasvoi vain vajaan prosentin. Työttömien määrä aleni 1973 hieman, ja vuoden 1974 I neljänneksellä oli noin 12 000 työtöntä vähemmän kuin vuonna 1973 vastaavaan aikaan.

Palkansaaajien nimellisansiotaso nousi vuonna 1973 noin 16 prosenttia. Kun kuluttajahinnat nousivat vastaavasti noin 10 prosenttia, oli palkansaaajien keskimääräinen reaaliensiotason nousu viime vuonna noin 5 prosenttia. Kun yksityisten metsänomistajain tulot ja pääomatulot kasvoivat palkkatuloja nopeammin, muodostui koko kansantulon nimelliskasvuksi 19,4 prosenttia vuoteen 1972 verrattuna. Kotitalouksien osuus käytettävissä olevasta tulosta supistui ja julkisen sektorin osuus - suurelta osin verotulojen myötä - kasvoi. Kotitalouksien käytettävissä oleva nimellistulo kasvoikin selvästi vähemmän kuin palkansaaajien nimellisansiotaso eli noin 14 prosenttia. Viime vuoden loppupuolella alkanut hintatason erittäin voimakas kohoaminen on tuntuvasti hidastanut palkansaaajien reaaliensiotason kasvua varsinkin vuoden 1974 I neljänneksellä.

Viime vuoden lopussa saatu kuva vuoden 1973 taloudellisesta kehityksestä ei ole saatujen lisätietojen valossa muuttunut. Samassa yhteydessä on tilastokeskuksessa tarkistettu eräiltä osin vuoden 1972 taloudellista kehitystä koskevia tilastoja sekä laskettu ensimmäiset ennakkotiedot vuoden 1974 I neljännekseltä. Seuraavat tarkistetut laskelmat valmistuvat elokuussa, jolloin vuoden 1972 tiedot julkaistaan lopullisina.

S i s ä l t ö

	Sivu
TUOTANTO	3
ULKOMAANKAUPPA	4
TYÖLLISYYS, ANSIOTASO- JA HINTAKEHITYS ..	5
KANSANTULO JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA TULO ..	7
KULUTUSMENOT	9
INVESTOINNIT	10
RAHOITUSMARKKINAT	11

Liitetaulut

Työllisyys elinkeinoittain

Huoltotaseen erien muutokset

Kansantuote, kansantulo ja kansanmeno

BKT elinkeinoittain ja neljännesvuosittain

Tuotannon volyymi-indeksi elinkeinoittain

TUOTANTO

Kokonaistuotannon volyymi kasvoi vuonna 1973 runsaat 5 prosenttia. Kasvun hidastuminen edelliseen vuoteen verrattuna johtui osittain toisen neljänneksen työtaisteluista muiden neljännesten ilmentäessä suhteellisen vakaata kehitystä. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kasvun arvioidaan hieman hidastuneen vuoden 1973 jälkipuoliskon kehitykseen verrattuna.

Alkutuotannon volyymi supistui vuonna 1973 noin 1 $\frac{1}{2}$ prosenttia. Tämä johtui lähes 4 $\frac{1}{2}$ prosentin tuotannon laskusta maataloudessa. Metsätalouden hakkuut kasvoivat runsaat 3 prosenttia ja tuotanto 1 prosentin kasvun selittyessä loppuvuodesta selvästi elpyneillä sahatavarahakkuilla.

Tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi viime vuonna noin 5 $\frac{1}{2}$ prosenttia. Suhteellisesti voimakkaimmin kehittyi puunjalostusteollisuus kasvun jäädessä tosin edellisvuotista alhaisemmaksi eli 7 prosenttiin. Metalliteollisuus kasvoi lähes yhtä ripeästi varsinkin loppuvuodesta muun tehdasteollisuuden kasvun jäädessä 4 $\frac{1}{2}$ prosenttiin. Tehdasteollisuuden tuotannon kasvuksi kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä arvioidaan 5 prosenttia.

Talonrakennustoiminnassa tuotannon kasvu vuonna 1973 oli 5 $\frac{1}{2}$ prosenttia. Palveluelinkeinoissa kehitys oli viime vuonna muiden toimialojen kehitystä ripeämpää kasvun ollessa yli 6 $\frac{1}{2}$ prosenttia. Voimakkainta kasvu oli kaupan piirissä, pankki- ja vakuutustoiminnassa sekä liikenteessä. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli kaupan ja talonrakennustoiminnan kasvu edelleen varsin voimakasta.

TAULUKKO 1. Eri elinkeinojen tuotannon volyymien muutokset edellisestä vuodesta vuosina 1972 ja 1973 sekä 1974 ensimmäisellä neljänneksellä, %

	1972	1973	1974 I
Maatalous, metsästys ja kalastus	- 2	- 4 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
Metsätalous	-10	1	- 3
Teollisuus	12	6	4 $\frac{1}{2}$
Talonrakennustoiminta	8	5 $\frac{1}{2}$	8
Maa- ja vesirakennustoiminta	3 $\frac{1}{2}$	- 0	2 $\frac{1}{2}$
Liikenne	8 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$
Kauppa	9 $\frac{1}{2}$	9	9 $\frac{1}{2}$
Pankit ja vakuutuslaitokset	12	9	4
Asuntojen omistus	5	5	5
Yleinen hallinto ja maanpuolustus	4 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	4
Palvelukset	6	5 $\frac{1}{2}$	5
Koko bruttokansantuote	7	5	4 $\frac{1}{2}$

ULKOMAANKAUPPA

Vuoden 1973 ulkomaankaupan kehityksen luonteenomaisimmat piirteet ovat ulkomaankaupan yksikköarvoindeksillä mitattujen tuonti- ja vientihintojen voimakas nousu sekä tuonnin määrän huomattava kasvu.

Vientihinnat kasvoivat voimakkaasti vuoden loppua kohden ja saavuttivat vuositasolla noin 16 $\frac{1}{2}$ prosentin keskimääräisen nousun. Tuontihinnat nousivat viime vuonna noin 12 prosenttia. Viennin määrällinen kasvu jäi 4 prosenttiin kun tavaratuonti sen sijaan kasvoi määrällisesti 13 prosenttia.

Kaikkiaan osoittavat ennakkolaskelmat, että vaihtotaseen menot ylittivät vastaavat tulot 1 685 miljoonalla markalla vuonna 1973. Tämä oli noin 9 prosenttia vaihtotaseen juoksevista tuloista kyseisenä vuonna.

TAULUKKO 2. Vaihtotaseen tärkeimmät erät vuosina 1972 ja 1973, milj. markkaa.

	1972	Muutos %	1973	Muutos %
Tavaravienti	12 012	22	14 526	21
Tavaratuonti	-13 087	11 $\frac{1}{2}$	-16 565	26 $\frac{1}{2}$
Kauppataase	- 1 075		- 2 039	
Palvelusten vienti	3 146	20 $\frac{1}{2}$	3 634	15 $\frac{1}{2}$
Palvelusten tuonti	- 2 008	22 $\frac{1}{2}$	- 2 445	22
Palvelustase	1 138		1 189	
Tavara- ja palvelustase	63		- 850	
Nettosijoitustulot ja tulonsiirrot	- 543		- 835	
Vaihtotase	- 480		- 1 685	

TYÖLLISYYS, ANSIOTASO- JA HINTAKEHITYS

Vuonna 1973 jäi kokonaistyöllisyyden työvuosissa mitattu kasvu alle yhden prosentin. Maa- ja metsätaloudessa sekä maa- ja vesirakennustoiminnan piirissä tehty työpanos aleni vuonna 1973. Tuotannon volyymin runsaan viiden prosentin kasvusta huolimatta työllisyystilanne parani melko vähän. Viime vuonna arvioidaan olleen työttömänä keskimäärin 6 000 henkeä vähemmän kuin vuonna 1972. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli työttömänä noin 12 000 henkeä vähemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

TAULUKKO 3. Työttömien määrä ja työttömyysaste vuosina 1972, 1973 sekä 1974 I

	Työttömät, 1 000 henkeä			Työttömyysaste, %		
	1972	1973	1974	1972	1973	1974 I
I	72	68	56 ^a	3.4	3.2	2.6 ^a
II	56	53		2.5	2.4	
III	50	42		2.2	1.8	
IV	50	43 ^a		2.3	1.9 ^a	
I - IV	57	51 ^a		2.6	2.3 ^a	

a = arvio

Kokonaistuotannon volyymin muutoksen ja työllisyyden muutoksen suhteella mitattu työn tuottavuuden kasvu oli viime vuonna vajaat 4 ½ prosenttia. Vuonna 1972 tuottavuuden muutos oli yli 5 ½ prosenttia.

Koko kansantalouden palkkasumman arvioidaan kasvaneen viime vuonna hieman nopeammin kuin mitä vuoden lopulla tehdyt ennakkolaskelmat osoittivat. Nimellisansiotason kasvu oli viime vuonna keskimäärin kaikkien palkansaajien osalta lähes 16 prosenttia. Vuonna 1972 vastaava kasvu oli vajaat 13 prosenttia. Voimakkain nimellisansiotason kasvu oli viime vuonna alkutuotantosektoreissa, kun taas melkein kaikissa palveluelinkeinoissa nimellisansioiden kasvu jäi keskimääräisen alapuolelle.

Kun yksityisten kulutusmenojen hintataso nousi vuonna 1973 noin 10 prosenttia, oli palkansaajien keskimääräisen reaaliensiotason kasvu viime vuonna noin 5 prosenttia.

Nämä keskimääräiset ansiotason muutokset eivät vielä kuvaa eri väestöryhmien ja eri elinkeinojen piirissä työskentelevien ansiotasokehitystä, mikä useissa tapauksissa poikkesi huomattavastikin keskiarvoista.

Markkinahintaisen bruttokansantuotteen hintaindeksillä mitattuna oli hintatason muutos vuonna 1973 noin 13 $\frac{1}{2}$ prosenttia. Tukkuhinnat sen sijaan nousivat selvästi enemmän eli keskimäärin 17 $\frac{1}{2}$ prosenttia. Myös kulutustavaroiden hinnat alkoivat viime vuoden loppupuolella voimakkaasti nousta, mikä on vaikuttanut hidastavasti palkansaajien reaaliensiotason kasvuun myös kuluvaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

TAULUKKO 4. Eräiden keskeisten hintaindeksien muutokset vuosina 1972 ja 1973 sekä 1974 ensimmäisellä neljänneksellä edelliseen vuoteen verrattuna, %

	1972					1973		1974
	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	I	
Kuluttajahintaindeksi	7.1	8.5	8.7	12.1	13.3	10.7	16.0 ^a	
Tukkuhintaindeksi	8.4	12.3	14.1	20.6	22.6	17.6	24.5 ^a	
Rakennuskustannus- indeksi	8.3	9.8	11.7	20.5	24.6	16.8	30.2 ^a	
Bruttokansantuotteen markkinahintaindeksi	8.1 ^a					13.6 ^a		

a = arvio

Seuraavassa on esitetty rinnakkain kuluttajahintaindeksin neljännesvuosittaiset muutokset vastaavaan vuoteen aiempaan ajankohtaan verrattuna, sekä vastaavasti kuluttajahintaindeksin avulla lasketut palkansaajien keskimääräisen reaaliensiotason muutokset:

	1972					1973		1974
	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	I	
Nimellinen ansiotaso keskimäärin	12.9 ^a	13.7 ^a	15.7 ^a	17.0 ^a	17.2 ^a	15.9 ^a	16.0 ^a	
Kuluttajahintaindeksi	7.1	8.5	8.7	12.1	13.3	10.7	16.0 ^a	
Reaaliensiotaso	5.4 ^a	4.8 ^a	6.4 ^a	4.3 ^a	3.4 ^a	4.7 ^a	0 ^a	

a = arvio

KANSANTULO JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA TULO

Kansantulo oli viime vuonna 51.6 miljardia markkaa eli 19 $\frac{1}{2}$ prosenttia enemmän kuin vuonna 1972. Voimakas hintatason nousu oli merkittävä tekijä näin suureen nimellisen nousuun.

Henkeä kohden oli kansantulo vuonna 1973 lähes 11 100 mk eli noin 1 800 mk enemmän kuin vuotta aiemmin.

Noususuhdannevaiheelle luonteenomaisesti sekä pääomatulot että yksityisten metsänomistajien tulot kasvoivat vuonna 1973 suhteellisen voimakkaasti. Pääomatulojen osuus kansantulosta kasvoi sekä 1972 että 1973, joskaan niiden kasvuvauhti ei vuonna 1973 liene enää kiihtynyt, kuten vielä viime vuoden lopulla arvioitiin.

Kantorahatulojen kasvusta huolimatta yksityisten elinkeinonharjoittajain kaikkiaan saamien tulojen osuus kansantulosta laski myös vuonna 1973.

Palkkatulojen kasvu vuonna 1973 oli hieman voimakkaampi kuin viime vuoden lopulla arvioitiin, ja niinpä palkkojen ja työnantajain sosiaalikulujen yhteinen osuus kansantulosta oli edellisen vuoden tasolla.

TAULUKKO 5. Erityyppiset tulot, niiden muutos edellisestä vuodesta ja osuus kansantulosta vuosina 1972 ja 1973

	1972			1973		
	Milj. mk	Muutos %	Osuus %	Milj. mk	Muutos %	Osuus %
Palkat	24 228	16	56.1	28 635	18	55.5
Työnantajain sosiaalikulut	4 604	21	10.6	5 743	24 $\frac{1}{2}$	11.1
Yksityisten elinkeinonharjoittajain tulot	5 747	7 $\frac{1}{2}$	13.3	6 619	15	12.8
- maataloudesta	2 233	11 $\frac{1}{2}$	5.2	2 214	- 1	4.3
- metsätaloudesta	1 209	-12 $\frac{1}{2}$	2.8	1 706	41	3.3
- muista elinkeinoista	2 305	18	5.3	2 699	17	5.2
Pääomatulot	8 659	21 $\frac{1}{2}$	20.0	10 619	21 $\frac{1}{2}$	20.6
Kansantulo (tuotantokustannushintaan)	43 238	16 $\frac{1}{2}$	100.0	51 616	19 $\frac{1}{2}$	100.0

Koko kansantalouden käytettävissä oleva tulo oli viime vuonna hieman yli 59 miljardia markkaa. Suhteellisesti eniten kasvoi yritysten käytettävissä oleva tulo eli yritysten säästöt sekä vuonna 1972 että 1973.

Suurelta osin runsaan verotulojen kasvun ansiosta myös julkinen sektori kasvatti osuuttaan käytettävissä olevasta tulosta. Varsinkin vuonna 1973 julkisen hallinnon säästäminen kasvoi voimakkaasti eli lähes 39 prosenttia, mutta myöskin julkiset kulutusmenot kasvoivat nopeammin kuin yksityiset.

Kun muun muassa kotitalouksien maksamat välittömät verot kasvoivat yli neljänneksellä vuoteen 1972 verrattuna, putosi kotitalouksien säästämisaste eli säästämisen osuus käytettävissä olevasta tulosta vuonna 1973 ja säästäminen jäi markkamääräisesti likimäärin edellisen vuoden tasolle. Sen sijaan koko kansantalouden säästämisaste lisääntyi julkisen hallinnon ja yritysten säästämisen kasvaessa.

Kotitalouksien käytettävissä oleva nimellistulo kasvoi pari prosenttiyksikköä hitaammin kuin palkansaajien nimellisansiotasoo.

TAULUKKO 6. Eri tulonsaajaryhmien osuus käytettävissä olevasta tulosta, kulutusmenot ja säästäminen vuosina 1972 ja 1973

	1972		1973		
	Milj. mk	Osuus %	Milj. mk	Muutos %	Osuus %
Kotitaloudet:					
käytettävissä oleva tulo	33 241	67.1	37 925	14	64.2
kulutusmenot	28 668	57.9	33 388	16.5	56.5
säästäminen	4 573	9.2	4 537	- 1	7.7
Yritykset:					
käytettävissä oleva tulo (= säästäminen)	2 135	4.3	3 341	56.5	5.6
Julkinen hallinto:					
käytettävissä oleva tulo	14 131	28.5	17 847	26.5	30.2
kulutusmenot	9 214	18.6	11 024	19.5	18.7
säästäminen	4 917	9.9	6 823	39	11.5
Yhteensä:					
käytettävissä oleva tulo	49 507	100.0	59 113	19.5	100.0
kulutusmenot	37 881	76.5	44 412	17	75.1
säästäminen	11 626	23.5	14 701	26.5	24.9

KULUTUSMENOT

Yksityisten kulutusmenojen määrän kasvu oli viime vuonna noin 6 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 7 $\frac{1}{2}$ prosenttia. Kasvun hidastumiseen vaikutti osaltaan hintojen nousu - esimerkiksi yksityisten kulutusmenojen hintataso nousi 10 prosenttia - ja samaan aikaan tapahtunut kotitalouksien rahoitusmahdollisuuksien heikkeneminen kotitalouksien käytettävissä olevan tulon kasvun hidastuessa.

Vuonna 1973 lisääntyivät määrällisesti eniten kestokulutustavaroiden ostot.

TAULUKKO 7. Yksityisten kulutusmenojen volyymin muutokset vuosina 1972 ja 1973, %

	1972	1973
Isot kestävät tavarat	27	15 $\frac{1}{2}$
Puolikestävät ja pienet kestävät tavarat	10	5
Muut tavarat	5	4
Palvelukset	6	6
Yksityiset kulutusmenot yhteensä	7 $\frac{1}{2}$	6

Myös julkisten kulutusmenojen määrällinen kasvu hidastui vuonna 1973 ollen noin 4 $\frac{1}{2}$ prosenttia. Myös vuonna 1972 julkiset kulutusmenot kasvoivat määrällisesti vähemmän kuin bruttokansantuotteen volyymi. Julkisten kulutusmenojen hintataso kasvoi vuonna 1973 14 $\frac{1}{2}$ prosenttia eli selvästi enemmän kuin kotitalouksien kulutusmenojen hinnat.

TAULUKKO 8. Julkisten kulutusmenojen volyymin muutokset vuosina 1972 ja 1973, % sekä julkisten kulutusmenojen arvon jakautuminen 1973, %

	Volyymien muutokset		Osuus julkisten kulutusmenojen arvosta 1973
	1972	1973	
Liikennepalvelukset	11	3	6
Opetuspalvelukset	5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	30
Terveydenhoitopalvelukset	5	5 $\frac{1}{2}$	24
Yleinen hallinto ja maanpuolustus	5	2 $\frac{1}{2}$	32
Muut julkiset palvelukset	8	4 $\frac{1}{2}$	8
Julkiset kulutusmenot yhteensä	5 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	100
siitä:			
valtio ja sosiaaliturvarahastot	6	3	41
kunnat ja kuntainliitot	5 $\frac{1}{2}$	5	59

INVESTOINNIT

Investointien määrä kasvoi viime vuonna hitaammin kuin vuonna 1972. Vuonna 1973 kasvu oli vajaat $4 \frac{1}{2}$ prosenttia ja vuonna 1972 $6 \frac{1}{2}$ prosenttia, vastaavat hintojen muutokset olivat $15 \frac{1}{2}$ ja 10 prosenttia.

Vuoden 1973 kasvu perustuu pääasiassa yksityisen investointitoiminnan elpymiseen, sillä yksityiset investoinnit kasvoivat edellisestä vuodesta määrällisesti runsaat 6 prosenttia. Tuotannollisten talorakennusinvestointien sekä kone- ja kalustoinvestointien arvioidaan kasvaneen nopeimmin.

Julkisten investointien arvioidaan sen sijaan supistuneen määrällisesti vuodesta 1972 lähes $4 \frac{1}{2}$ prosenttia. Julkisen sektorin harjoittaman suhdannepolitiikan takia supistuivat julkiset maa- ja vesirakennusinvestoinnit voimakkaimmin, noin 8 prosenttia.

TAULUKKO 9. Kiinteän pääoman bruttomuodostuksen volyymien muutokset elinkeinoittain ja pääomatavaratyypeittäin vuosina 1972 ja 1973, %

	1972	1973
Maatalous, metsätalous ja kalastus	- $2 \frac{1}{2}$	- $1 \frac{1}{2}$
Tuotannollisuus	- $1 \frac{1}{2}$	$12 \frac{1}{2}$
Rakennustoiminta	4	$12 \frac{1}{2}$
Liikenne	$10 \frac{1}{2}$	- $8 \frac{1}{2}$
Kauppa, pankit ja vakuutuslaitokset	$12 \frac{1}{2}$	15
Muut palvelukset	$12 \frac{1}{2}$	2
Yhteensä	$6 \frac{1}{2}$	4
Yksityiset	$4 \frac{1}{2}$	6
Julkiset	$16 \frac{1}{2}$	- $4 \frac{1}{2}$
Asuinrakennukset	$15 \frac{1}{2}$	3
Muut talorakennukset	2	8
Maa- ja vesirakennukset	$9 \frac{1}{2}$	- $1 \frac{1}{2}$
Koneet ja kalusto	$1 \frac{1}{2}$	6

RAHOITUSMARKKINAT

Kansantalouden rahoituksen peruslähteistä kotitalouksien rahoitusylijäämä supistui vuodesta 1972 vuoteen 1973 0.8 miljardia markkaa.

Vaikka kotitalouksien rahoitusylijäämän supistumista vastasi julkisen hallinnon rahoitusylijäämän 1.5 mrd. mk lisäys, tarvittiin viime vuoden aikana yritysten rahoitusvajeen peittämiseksi ulkomaisia säästöjä 1.2 mrd. mk enemmän kuin vuonna 1972.

Kotitalouksien rahoitusylijäämän voimakas lasku ja julkisen hallinnon ylijäämän osittainen sitominen Suomen Pankkiin kiristivät tuntuvasti vuoden 1973 rahamarkkinoita.

Rahamarkkinoiden kiristyminen ajoittui vuoden 1973 toiselle neljännekselle. Tällöin talletustoiminta hidastui samanaikaisesti luottojen kysyntäpaineen kasvun kanssa.

Koska talletusten lisäys oli riittämätön rahoittamaan rahalaitosten antolainauksen kasvua, joutuivat rahalaitokset turvautumaan entistä enemmän keskuspankki-luottoon. Muita rahamarkkinoiden kiristymiseen vaikuttavia tekijöitä olivat mm. pitkäaikaisen pääoman tuonnin pysähtyminen ja valuuttavarannon jyrkkä supistuminen.

Vuoden 1973 viimeisinä kuukausina oli jo kuitenkin havaittavissa merkkejä rahamarkkinoiden tasapainoittumisesta. Vuoden lopun hyvän kehityksen ansiosta ylti rahalaitosten ottolainauksen vuosikasvu markkamääräisesti vuoden 1972 tasolle. Koska rahalaitosten antolainaus pysytteli vuoden 1973 viimeisellä neljänneksellä ottolainauksen asettamissa puitteissa, väheni tällöin rahalaitosten keskuspankki-velkaantumisen tarve. Vuositasolla kasvoi rahalaitosten antolainaus kuitenkin yli puolitoistakertaisesti vuoteen 1972 nähden. Vuoden 1973 tammi - syyskuussa oli antolainauksen kasvu ollut vielä kaksinkertainen edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kotimaisiin rahamarkkinoihin kohdistuvaa painetta kevensi myös uudestaan käynnistynyt pitkäaikaisen pääoman tuonti. Vuoden 1973 jälkimmäisellä puoliskolla oli pitkäaikaisen pääoman nettotuonti runsaampaa kuin vuoden 1972 vastaavana ajanjaksona. Pitkäaikaisen pääoman tuonnin myötä kääntyi myös valuuttavarannon kehitys hienoiseen nousuun v. 1973 viimeisellä neljänneksellä.

TAULUKKO 10. Kansantalouden eri sektoreiden rahoitusylijäämät ja -vajaukset
(rahoitusylijäämä = säästöt - nettoinvestoinnit) sekä ulkomaisen
pääoman nettotuonti vuosina 1972 ja 1973

	1972 milj. mk	1973 milj. mk
Kotitaloudet	875	101
Yritykset	-3 177	-5 066
Julkinen hallinto	1 822	3 280
Yhteensä = Vaihtotaseen ylijäämä (+) tai vajaus (-)	- 480	-1 685
Pitkäaikainen ulkomainen pääoma, netto	1 304	. .
Lyhytaikainen ulkomainen pääoma, netto (ml. muut erät)	- 233	. .
Yhteensä = Valuuttavarannon muutos	+ 591	- 784

Työllisyys elinkeinoittain vuosina 1972 - 1973

	1 000 työvuotta	
	1972	1973
Maatalous, metsätalous, metsästäys ja kalastus	349.5	329.7
Kaivannaisteollisuus	7.3	7.6
Tehdasteollisuus	554.3	560.9
Talonrakennustoiminta	149.1	153.7
Maa- ja vesirakennustoiminta	64.6	63.2
Sähkö-, kaasu-, vesijohto- yms. laitokset	21.5	22.5
Liikenne	150.3	151.8
Kauppa	248.7	252.5
Pankit ja vakuutuslaitokset	36.7	38.2
Asuntojen omistus	20.1	20.7
Yleinen hallinto ja maaseutuelämä	102.7	103.9
Palvelukset	335.3	351.1
Kokonaistyöllisyys	2 040.1	2 055.8
Työntekijät	996.6	1 012.4
Toimihenkilöt	629.6	645.4
Yksityiset elinkeinonharjoittajat	413.9	398.0

Kansantalouden kokonaiskysynnän ja -tarjonnan erien määrän, hinnan ja arvon prosenttiset muutokset vuosina 1972 - 1973

	Määrät		Hinnat		Arvot	
	1972	1973	1972	1973	1972	1973
Bruttokansantuote markkinahintaan	7	5.5	8	13.5	16	19.5
Tuonti	4	12.5	8	12	12.5	26
Kokonaistarjonta	6.5	7	8	13.5	15	21
Vienti	15.5	4	5.5	15	21.5	20
Kulutus	7	5.5	7.5	11	15	17
- yksityinen	7.5	6	7	10	15	16.5
- julkinen	5.5	4.5	10	14.5	16	19.5
Kiinteän pääoman muodostus	6.5	4	9.5	15.5	17	20
- yksityinen	4.5	6	9.5	15	14.5	22
- julkinen	16.5	-4.5	10	17.5	28	12
Kokonaiskysyntä	6.5	7	8	13.5	15	21

Kansantuote, kansantulo ja kansanmeno vuosina 1972 ja 1973, 1 000 000 mk

Tuotanto	1972	1973	Tuotot	1972	1973	Menot	1972	1973
Maatalous	3 244.2	3 378.3	Palkat	24 227.9	28 634.8	Kulutukset	37 881.5	44 411.7
Metsätalous	2 739.8	3 593.8	Työnantajain sosiaalikulut	4 604.2	5 742.9	- yksityiset	28 668.1	33 387.8
Metsästys ja kalastus	128.4	134.4	Yksityisten elin- keinoharjoitta-	5 746.7	6 618.9	Kotimainen kiin- teän pääoman	9 213.4	11 023.9
Kaivannaisteoll.	271.1	295.6	Jain tulot	2 232.7	2 213.4	bruttomuodostus ..	15 154.9	18 221.2
Tehdasteollisuus	14 765.1	18 265.8	- maatal.tulot ...	1 209.5	1 706.1	- yksityinen	12 418.0	15 149.4
Talorakennus-	3 367.1	4 091.3	- metsätal.tulot	2 304.5	2 699.4	- julkiset	2 736.9	3 071.8
toiminta	1 473.5	1 697.0	- muut yksityisten elin.harjoitta-	4 809.1	5 279.4	Tavaroiden ja palvelusten vienti	15 157.7	18 160.1
Maa- ja vesiraken-			jain tulot	3 849.6	5 340.2	Miinus tavaroiden ja palvelusten	15 094.2	19 010.3
nustoiminta			Vuokrat ja korot			tuonti		
Sähkö-, kaasui-, vesijohto yms.	1 448.3	1 616.8	Yhteisöjen voitot			Varastojen muutok-		
laitokset	3 475.7	4 000.0	Ja julkisten liike-			set ja tilasto-		
Liikenne	4 864.2	5 971.5	laitosten ylijäämät			virhe		
Kaupat ja vakuutus-			ennen välittömien					
Pankit ja vakuutus-	1 357.8	1 648.5	verojen vähentä-					
laitokset	2 536.8	2 770.1	mistä					
Asuntojen omistus	2 230.6	2 623.6						
Yleinen hallinto	7 083.9	8 489.8						
ja maanpuolustus								
Palvelukset								
Bruttokansantuote			Kansantulo	43 237.5	51 616.2			
tutantokustannus-	48 986.5	58 576.5	Tuotannon tekijä-	585.8	764.8			
hintaan			tulot ulkomaille	5 163.2	6 172.8			
	7 880.2	9 359.5	Poistot	7 880.2	9 359.5			
Välilliset verot			Välilliset verot					
Miinus tukipalk-	1 652.8	1 815.5	Miinus tukipalk-					
kiot			kiot	1 652.8	1 815.5			
Bruttokansantuote	55 213.9	66 120.5	Bruttokansantuote	55 213.9	66 120.5	Bruttokansantuote	55 213.9	66 120.5
markkinahintaan			markkinahintaan			markkinahintaan		

Bruttokansantuote elinkeinoittain ja neljännesvuosittain vv. 1972 - 1974, I

1 000 000 mk

	1972				1973				1974			
	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	I	I
Maatalous	568.9	743.0	1 356.8	575.5	3 244.2	580.0	718.6	1 415.8	663.9	3 378.3	664.7	664.7
Metsätalous	876.3	677.5	471.4	714.6	2 739.8	1 029.4	814.9	624.7	1 124.8	3 593.8	1 584.1	1 584.1
Metsästys ja kalastus	23.2	34.0	19.5	51.7	128.4	22.8	36.0	18.5	57.1	134.4	23.3	23.3
Kaivannaisteollisuus	72.6	67.5	53.2	77.8	271.1	80.4	78.4	61.7	75.1	295.6	98.6	98.6
Tehdasteollisuus	3 668.3	3 681.3	3 239.2	4 176.3	14 765.1	4 296.4	4 348.7	4 216.6	5 404.1	18 265.8	5 367.0	5 367.0
Talonrakennustoiminta	558.6	784.7	978.0	1 045.8	3 367.1	716.0	899.8	1 220.3	1 255.2	4 091.3	863.1	863.1
Maa- ja vesirakennustoiminta	350.6	375.5	374.8	372.6	1 473.5	412.6	410.5	444.0	429.9	1 697.0	471.4	471.4
Sähkö-, kaasu-, vesi-johto- yms. laitokset	373.6	318.2	350.8	405.7	1 448.3	417.2	341.3	384.0	474.3	1 616.8	244.8	244.8
Liikenne	782.8	861.8	899.9	931.2	3 475.7	913.8	966.7	1 042.2	1 077.3	4 000.0	1 084.3	1 084.3
Kauppa	1 066.9	1 117.9	1 232.3	1 447.1	4 864.2	1 287.5	1 333.5	1 526.2	1 824.3	5 971.5	1 670.9	1 670.9
Pankit ja vakuutuslaitokset	317.6	328.5	348.8	362.9	1 357.8	382.6	397.4	424.4	444.1	1 648.5	459.0	459.0
Asuntojen omistus	609.9	623.5	639.7	663.7	2 536.8	669.6	683.3	696.3	720.9	2 770.1	730.6	730.6
Yleinen hallinto ja maan- puolustus	523.3	555.4	571.2	580.7	2 230.6	599.6	656.3	674.9	692.8	2 623.6	723.0	723.0
Palvelukset	1 677.3	1 755.1	1 803.5	1 848.0	7 083.9	1 978.7	2 124.0	2 166.1	2 221.0	8 489.8	2 344.9	2 344.9
Bruttokansantuote (SNA) tuotantokustannushintaan ...	11 469.9	11 923.9	12 339.1	13 253.6	48 986.5	13 386.6	13 809.4	14 915.7	16 464.8	58 576.5	16 329.7	16 329.7
Väilliset verot miinus tukipalkkiot	1 214.5	1 546.5	1 546.2	1 920.2	6 227.4	1 468.0	1 862.0	1 798.4	2 415.6	7 544.0	1 623.2	1 623.2
Bruttokansantuote (SNA) markkinahintaan	12 684.4	13 470.4	13 885.3	15 173.8	55 213.9	14 854.6	15 671.4	16 714.1	18 880.4	66 120.5	17 952.9	17 952.9

Tuotannon määrän kehitys elinkeinoittain ja neljännesvuosittain vv. 1972 - 1974, I

1864 = 100

	1972				1973				1974		
	I	II	III	IV	I-IV	I	II	III	IV	I-IV	I
Maatalous	59	85	176	58	95	52	73	173	66	91	54
Metsätalous	132	108	51	90	95	130	107	53	96	96	126
Metsästys ja kalastus	101	159	82	161	126	97	153	78	157	121	97
Kaivannaisteollisuus	125	117	103	130	119	139	135	118	126	129	128
Tehdasteollisuus	180	174	155	194	176	195	180	166	202	186	205
Talonrakennustoiminta	108	143	169	177	149	124	139	183	185	158	134
Maa- ja vesirakennustoiminta	103	105	102	101	103	107	100	104	99	102	109
Sähkö-, kaasu-, vesijohto- yms. laitokset	207	168	187	205	192	222	181	201	230	208	226
Liikenne	133	146	150	151	145	145	154	162	163	156	154
Kauppa	143	146	148	170	152	158	157	160	185	165	173
Pankit ja vakuutuslaitokset	163	164	172	175	168	181	182	184	188	184	188
Asuntojen omistus	140	141	142	145	142	147	148	149	153	150	155
Yleinen hallinto ja maan- puolustus	138	140	142	143	141	143	145	146	147	145	149
Palvelukset	147	148	148	151	149	156	157	156	159	157	163
Yhteensä	141.7	143.2	144.4	151.1	145.1	150.7	147.2	152.4	160.0	152.6	157.8